

2024/758

27.2.2024

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2024/758

z 26. februára 2024,

ktorým sa vymenúva osobitný zástupca Európskej únie pre ľudské práva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 33 a článok 31 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Rada 28. februára 2019 prijala rozhodnutie 2019/346/SZBP⁽¹⁾, ktorým vymenovala Eamona GILMORA za osobitného zástupcu Európskej únie (ďalej len „OZEÚ“) pre ľudské práva. Mandát OZEÚ má uplynúť 29. februára 2024.
- (2) Mal by sa vymenovať nový OZEÚ pre ľudské práva na obdobie 24 mesiacov,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Osobitný zástupca Európskej únie

Pán Olof SKOOG sa týmto vymenúva za osobitného zástupcu Európskej únie (ďalej len „OZEÚ“) pre ľudské práva do 28. februára 2026. Rada môže na základe posúdenia Politického a bezpečnostného výboru (ďalej len „PBV“) a na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „VP“) rozhodnúť, že sa mandát OZEÚ skončí skôr.

Článok 2

Ciele politiky

Mandát OZEÚ je založený na politických cieľoch Únie v oblasti ľudských práv, ako sa ustanovujú v Zmluve o Európskej únii a v Charte základných práv Európskej únie, ako aj na strategickom rámci EÚ pre ľudské práva a demokraciu a na akčnom pláne EÚ pre ľudské práva a demokraciu:

- a) zvýšenie účinnosti, prítomnosti a viditeľnosti Únie pri ochrane a podpore ľudských práv vo svete a vytváraní pozitívneho obrazu v oblasti ľudských práv, najmä prehlbovaním spolupráce a politického dialógu Únie s tretími krajinami, relevantnými partnermi, podnikateľskou sférou, občianskou spoločnosťou a medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, ako aj pôsobením na relevantných medzinárodných fórach;
- b) rozširovanie prínosu Únie k posilňovaniu demokracie a budovaniu inštitúcií, právneho štátu, dobrej správy vecí verejných a dodržiavania ľudských práv a základných slobôd na celom svete;
- c) zlepšovanie súdržnosti činnosti Únie v oblasti ľudských práv a integrácie ľudských práv do všetkých oblastí vonkajšej činnosti Únie.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2019/346/SZBP z 28. februára 2019, ktorým sa vymenúva osobitný zástupca Európskej únie pre ľudské práva (Ú. v. EÚ L 62, 1.3.2019, s. 12).

Článok 3

Mandát

Na dosiahnutie uvedených cieľov politiky sa OZEÚ udeľuje mandát:

- a) prispievať k vykonávaniu politiky Únie v oblasti ľudských práv, najmä strategického rámca EÚ pre ľudské práva a demokraciu a akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu, ako aj k vykonávaniu usmernení, súborov nástrojov a akčných plánov Únie v oblasti ľudských práv, a rovnako aj vypracovaním súvisiacich odporúčaní;
- b) prispievať k vykonávaniu pozícií Únie, ako ich vymedzila Rada, o podpore dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva;
- c) prispievať k vykonávaniu pozícií Únie, ako ich vymedzila Rada, o podpore v oblasti medzinárodného trestného súdnictva, najmä pozícií podľa rozhodnutia Rady 2011/168/SZBP ⁽²⁾ o Medzinárodnom trestnom súde;
- d) pomáhať pri vytváraní silnejšieho hlasu Európy prostredníctvom dialógov o ľudských právach s vládami tretích krajín a medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, ako aj s organizáciami občianskej spoločnosti a ďalšími relevantnými aktérmi s cieľom zaisťovať účinnosť a viditeľnosť politiky Únie v oblasti ľudských práv; viesť dôležité dialógy s tretími krajinami o ľudských právach;
- e) prispievať k väčšej súdržnosti a konzistentnosti politík a opatrení Únie v oblastiach ochrany a podpory ľudských práv, najmä prispievaním k formulácii relevantných politík Únie;
- f) v konzultácii s členskými štátmi prispievať k lepšej spojitosti a konzistentnosti pozícií Únie uvedených v písmenách b) a c).

Článok 4

Vykonávanie mandátu

1. OZEÚ je zodpovedný za vykonávanie mandátu pod vedením VP.
2. PBV je s OZEÚ v úzkom spojení a je jeho hlavným styčným bodom s Radou. PBV činnosť OZEÚ v rámci jeho mandátu strategicky a politicky usmerňuje bez toho, aby boli dotknuté právomoci VP.
3. OZEÚ svoju činnosť úzko koordinuje s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ďalej len „ESVČ“) a jej príslušnými útvarmi s cieľom zabezpečiť súdržnosť a konzistentnosť ich činností v oblasti ľudských práv.

Článok 5

Financovanie

1. Finančná referenčná suma určená na úhradu výdavkov spojených s mandátom OZEÚ v období od 1. marca 2024 do 28. februára 2026 je 3 092 000 EUR.
2. S výdavkami sa hospodári v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.
3. Hospodárenie s výdavkami je predmetom zmluvy medzi OZEÚ a Komisiou. OZEÚ zodpovedá Komisii za všetky výdavky.

⁽²⁾ Rozhodnutie Rady 2011/168/SZBP z 21. marca 2011 o Medzinárodnom trestnom súde a o zrušení spoločnej pozície 2003/444/SZBP (Ú. v. EÚ L 76, 22.3.2011, s. 56).

Článok 6

Vytvorenie a zloženie tímu

1. OZEÚ v rámci svojho mandátu a v rámci zodpovedajúcich dostupných finančných prostriedkov zodpovedá za vytvorenie tímu. Tím zahŕňa osoby s odbornými znalosťami na osobitné politické otázky vyplývajúce z mandátu. OZEÚ bezodkladne informuje Radu a Komisiu o zložení tímu.
2. Členské štáty, inštitúcie Únie a ESVČ môžu navrhnúť vyslanie personálu na prácu pre OZEÚ. Platy členov takto vyslaného personálu hradí vysielajúci členský štát, vysielajúca inštitúcia Únie alebo ESVČ. Okrem toho sa na prácu s OZEÚ môžu prideliť národní experti, ktorých do inštitúcií Únie alebo do ESVČ vyslali členské štáty. Členovia medzinárodného zmluvného personálu sú štátnymi príslušníkmi niektorého členského štátu.
3. Všetci členovia vyslaného personálu naďalej administratívne podliehajú vysielajúcemu členskému štátu, vysielajúcej inštitúcii Únie alebo ESVČ, avšak vykonávajú svoje povinnosti a konajú v záujme mandátu OZEÚ.
4. Personál OZEÚ je umiestnený spoločne s príslušnými útvarmi ESVČ alebo delegáciami Únie, aby sa zabezpečila súdržnosť a jednotnosť ich príslušných činností.

Článok 7

Bezpečnosť utajovaných skutočností EÚ

OZEÚ a členovia jeho tímu dodržiavajú bezpečnostné zásady a minimálne normy stanovené v rozhodnutí Rady 2013/488/EÚ^(*).

Článok 8

Prístup k informáciám a logistická podpora

1. Členské štáty, Komisia, ESVČ a Generálny sekretariát Rady zabezpečia, aby OZEÚ mal prístup ku všetkým relevantným informáciám.
2. Delegácie Únie a diplomatické zastúpenia členských štátov podľa potreby poskytujú logistickú podporu OZEÚ.

Článok 9

Bezpečnosť

V súlade s politikou Únie týkajúcou sa bezpečnosti personálu nasadzovaného mimo Únie v operáciách podľa hlavy V zmluvy prijíma OZEÚ v súlade so svojím mandátom a na základe bezpečnostnej situácie v oblasti pôsobnosti všetky reálne uskutočniteľné opatrenia na zaistenie bezpečnosti všetkých členov personálu, ktorí sú pod priamym vedením OZEÚ, a to predovšetkým tak, že:

- a) na základe usmernení ESVČ vypracuje konkrétny bezpečnostný plán zahŕňajúci konkrétne fyzické, organizačné a procedurálne bezpečnostné opatrenia pre riadenie bezpečného presunu personálu do oblasti pôsobnosti a v rámci nej, ako aj riadenie bezpečnostných incidentov, a poskytujúci pohotovostný a evakuačný plán;
- b) zabezpečuje, aby boli všetci členovia personálu nasadzovaní mimo Únie poistení pre prípad zvýšeného rizika, ako si to vyžaduje situácia v oblasti pôsobnosti;

(*) Rozhodnutie Rady 2013/488/EÚ z 23. septembra 2013 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1).

- c) zabezpečuje, aby sa všetci členovia tímu OZEÚ, ktorí sa majú nasadiť mimo Únie, vrátane miestneho zmluvného personálu, pred presunom do oblasti pôsobnosti alebo bezprostredne po ňom zúčastnili na primeranom bezpečnostnom výcviku podľa stupňa rizikovosti, ktorý tejto oblasti pridelila ESVČ;
- d) zabezpečuje vykonávanie všetkých dohodnutých odporúčaní vypracovaných na základe pravidelných posúdení bezpečnosti a predkladá Rade, VP a Komisii písomné správy o ich vykonávaní, ako aj o iných bezpečnostných otázkach v rámci správ o pokroku a správy o vykonávaní mandátu.

Článok 10

Podávanie správ

OZEÚ pravidelne podáva VP a PBV ústne a písomné správy. OZEÚ podľa potreby podáva správy aj pracovným skupinám Rady, najmä pracovnej skupine pre ľudské práva. Pravidelné správy sa rozosielať prostredníctvom siete „COREU“. OZEÚ môže podávať správy aj Rade pre zahraničné veci. V súlade s článkom 36 zmluvy sa OZEÚ môže podieľať na informovaní Európskeho parlamentu.

Článok 11

Koordinácia

1. OZEÚ v záujme dosiahnutia cieľov politiky Únie prispieva k jednotnosti, konzistentnosti a účinnosti činnosti Únie a pomáha zabezpečovať, aby všetky nástroje Únie a činnosti členských štátov pôsobili súdržne. Činnosti OZEÚ sa podľa potreby koordinujú s činnosťami členských štátov a Komisie, ako aj s činnosťami ostatných osobitných zástupcov EÚ. OZEÚ pravidelne poskytuje informácie misiám členských štátov a delegáciám Únie.
2. V teréne sa udržiavajú úzke vzťahy s príslušnými vedúcimi misii členských štátov, vedúcimi delegácií Únie a podľa potreby aj s vedúcimi alebo veliteľmi misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a s ostatnými osobitnými zástupcami EÚ. Tieto osoby vyvíjajú maximálne úsilie s cieľom poskytovať pomoc OZEÚ pri vykonávaní mandátu OZEÚ.
3. OZEÚ je tiež v spojení s inými medzinárodnými a regionálnymi aktérmi a usiluje sa o dosiahnutie komplementárnosti a synergií s nimi, a to na úrovni ústredí a v teréne. OZEÚ sa snaží o pravidelné kontakty s organizáciami občianskej spoločnosti na úrovni ústredí, ako aj v teréne.

Článok 12

Preskúmanie

Vykonávanie tohto rozhodnutia a jeho súlad s inými príspevkami Únie sa pravidelne skúmajú. OZEÚ predloží Rade, VP a Komisii pravidelné správy o pokroku a do 30. novembra 2025 im predloží komplexnú správu o vykonávaní mandátu.

Článok 13

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 26. februára 2024

Za Radu
predseda
D. CLARINVAL